

є характерним для української мови, натомість слід вживати “*зважаючи на*”.

Ми проаналізували три документи, створені Верховною Радою України, і можемо констатувати, що в них є зовсім небагато порушень мовних норм. Загалом рівень їх мовної культури досить високий, що свідчить про повагу державних службовців до державної мови та про їх прагнення плекати розвиток національної культури, невід’ємною частиною якої є мова. Та все ж наявні помилки спонукають до більш досконалого оволодіння мовними нормами – і це є вкрай важливим у процесі законотворення, адже законодавчі акти, виражаючи волю держави, повинні бути зразком високої культури, як юридичної, так і мовної.

Котляренко С.В., доцент кафедри методики викладання української мови та літератури Інституту української філології та літературної творчості імені Андрія Малишка НПУ імені М.П. Драгоманова, кандидат філологічних наук

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Процес обміну інформацією є комунікація. Перша потреба в комунікації на рівні організації пов’язана з наданням необхідної інформації з відповідного питання, щоб дозволяти кожному виконувати свою роботу ефективно і сприяти досягненню мети.

Якщо люди не зможуть обмінюватись інформацією, то зрозуміло, що вони і не зможуть працювати разом, формувати цілі й досягати їх. Комунікації – це складний процес, що складається із взаємозалежних кроків. Кожен із цих кроків дуже потрібний і важливий для того, щоб зробити наші думки зрозумілими іншій особі. Кожен крок – це пункт, в якому, якщо ми будемо недбалими і не будемо думати про те, що робимо, – зміст може бути загублений.

Мова у своєму загальному вияві статично, відносно стабільна, довговічна, довготривала, належить суспільству, охоплює досвід нації, відображає її картину світу, сама мова у

своїй цілісності може бути окреслена як певний простір, в якому виявляється дух народу, його багатство. Мова у своїх виявах не залежить від конкретних обставин, а мовлення конкретне, активне, динамічне, є виявом творчої ініціативності індивіда. На мовлення суттєво впливає спілкування, ті обставини, в яких реалізує себе адресат й адресант. Мовлення має свої основні варіанти фіксації – усно-звуковий або писемний, у кожному разі суттєву роль відіграє час його реалізації, просторові компоненти, актуалізація певних величин. Усе це робить мовлення індивідуальним.

Уміння будувати монологічне наукове мовлення, безумовно, пов'язано з опануванням мовної системи побудови наукового тексту. Основним шляхом формування цих умінь слід назвати спостереження і аналіз зразків наукової мови, які можуть бути основою побудови і вдосконалення самостійних висловів у науковому стилі.

Перший з них – емоційна культура, культура відчуттів, яка є адекватним реагуванням на дію навколишнього світу, дійсності. Другий компонент – культура мислення, пов'язана із законами побудови мови, з вживанням засобів і форм вираження, з відбором інформації для висловів. Третій компонент – культура мови, що є об'єктом вивчення мовознавства в школі, у вузі.

Останнім часом все частіше говорять про культуру мовного спілкування, що передбачає володіння не лише вербальними, але і невербальними засобами обміну інформацією. Окрім цього, необхідно враховувати, що людина пам'ятає і сприймає іншу людину на основі того, як вона на неї впливала.

Пам'ять зберігає вчителя, вузівського викладача частіше не за тим, що він говорив, читав, розповідав, а як він це робив. Здатність розуміти ситуацію, оцінювати її, орієнтуватися в ній, керувати нею – це найважливіший компонент професійної комунікації. Реалізуються ці здібності через тон мови, виправданість використання оціночних суджень, здатність спілкуватися з колегами, відповідати їм, через характер міміки, жестів, рухів, що супроводжують мову.

Все це і створює індивідуальний мовний стиль професіонала.